

VIRKISSKRÁ FØROYA JAVN

INNGANGUR

I samljóð við grundsjónarmiðini í sosialdemokratiskum sosialismuni er tað mið og mál javnaðarflokksins at tryggja øllum frælst liv og beina burtur vesladróm, ótryggleika og órættvís.

Flokkurin leggur til brots fyri, at teknisku og fíggarligu framstigi verða nýtt til at fremja vælferð í landinum og at tryggja vælferð fólksins.

Menniskjan fyrst, er ávarpanin í stríðinum fyri sosialismuni. Øll eiga javnbjóðis rættindi uttan mun til vit, trúgv, kyn, starv ella inntøku. Øll nútímans tiltøk og framstig, alt snildi og allir hentleikar, verða skipað við samvinnandi tænastu fyri menniskjuna, samfelagið — alt fólkið sum einstaklingin og heildina.

Ávoksturinn má sostatt ikki einans koma nokrum fáum einstaklingum tilgøðar, men øllum forbrúkarum, allari teirri luttakandi arbeiðandi fjøldini eins og teimum, ið vegna sjúku, avlárni og á annan hátt eynaliga skerdu í samfelagnum.

Ein upp- og útbýgging av okkara vinnulívi á sjógv og landi, at skapa arbeiði til øll er aðaltalið.

Henda endurreisning verður stöðugt til vælferðarsamfelagið og verður grundarlagið og tryggingin fyri sosialu og mentunarlígu framstigi. Ið gjørd eru og sum Føroya Javnaðarflokkur vil verða vakinn at verja og ágrýtni at føra víðari og gera fullkomnar í Føroyum.

1. ÚTBÝGGING VINNU-LIVSINS

Øll peningaorka landsins verður at koma undir fyrirsæti samfelagsins og síðani í mesta mun at brúka til útbýgging av vinnulívinum eftir eini landsumfatandi plan okonomiskari heildarættan.

Bankar og trygging, harundir livs trygging, verða samfelagsins, tjóðnytt, ella verða skipað á landsandelsgrundarlagi undir heimastýrisins umsjón og fyriskipan.

2. SMÁBYGDIRNAR

Land okkara er so lítið, at forða má verða fyrri, at tað ikki verður at gerast minni, við at fólk nýðist at leita burtur av bygðum, tí tað er óliviligt har. Smáplássini má samfelagið tí hjálpa soleiðis, at bygðafólkunum verður stuðlað til hóskaðni idnað.

Lendingar- og havn-avíðurskipti á bygðunum megu útbyggja ast og útbyggja við snarferð.

Samferðsluviðurskiptini við sigling og vegasambandi verða fullfíggað til frama fyri sjóvinnuna og alla ta framleiðslu, ið mogulig er á bygðum.

3. STÓRPLÁSSINI

Á teim kyrru fjørðunum verða stórplassini við teimum góðu havna líkindunum fyri skip av øllum stóðnum útbýgd við bryggjum.

Byarplanlegging verður at gera, so alt ágrýtni og initiativ til virkisamtak skal hava bestu líkindi at fáa allan tervandi lands- og byarstuðul.

4. FISKIMARKIÐ

Flokksins mál er at kring Føroyar skal grunnurin, altur sum hann er, verða innanfyri okkara fiskimark.

5. FISKISKAPUR

Eitt stórtakið verður at fáa neyðuga tal av útróðrabátum, smærri og stórra dekksum.

Allir møguleikar megu troystast á fjørðum okkara, kring okkara oyggjar eins og á fjørðum leiðum við nútímans fornum útgjörð við øllum hentleikum til veiði og viðgerð.

Fabrikkfiskur verður eitt takið.

Hin nýggja veiðan eftir vetrarslíd, hemara, laks eins og allar royndir fjar og nær verður flokkurin at leggja doyðin á at styðja.

Hitt almenna eitur at vera vaklið og fóst til at taka undir við dugligum og ágrýtnum monnum.

6. GRÖNLAND

Flokkurin krevur sambært ríkissamráðsáskapin sama fiskibú- og virkisrætt fyri føroyingar í Grönlandi, sum grön lendarar eiga hjá okkum.

7. AÐRAR FISKILEIÐIR

Flokkurin vil leggja doyðin á við samráðing við samráðing við islendingar, norðmenn og aðrar tjóðir at veita føroyingum størst mogulig veiðirættindi hjá teimum.

8. SJÓVERJAN

Hin mesta áherðsian verður lögð á at gera okkara sjóverju dygga. Samráðingar verða tiknar upp við ríkisstýrið um at lata verju-skipini við Føroyar bara røkja sjóverju.

I samráð við danska ríkisstýrið verða samráðingar at taka upp við bretska ríkisstýrið um avtøku ella broyting av konvensjónini av 1901, so føroyingar kunnu fáa politimyndugleika á egnum vaktarskipum.

Føroyska vaktarskipið verður at byggja beinanvegin.

Samarbeiði verður at skapa millum fiskimenn, fólkið og verju-skipini.

9. FARMASKIP

Flokkurin setur sær sum mál at skapa ein tíðarhóskaðni farmaskipafloata til allar okkara farmasiglingarmenn.

10. SKPABYGGING

Tað er flokksins mál peningaliga og virkisliga skipa so fyrri, at okkara fólk í størri og størri mun byggir egnu skip og skip fyri aðrar tjóðir.

11. IDNAÐUR

Flokksins mál er at leggja so til rættis, at allur okkara útlutningur

av framleiðslu av sjónum, sum av landinum skal verða tilvirkaður og verður tí at seta smærri og størri idnaðarvirki á stovn, ikki bara á stórplassunum, men eisini á bygðunum kring landið.

12. ARBEIÐSVIÐURSKIPTI

Arbeiðarans rættur at vera umboðaður í leiðsluni av virkjum verður skrásettur.

Eykapsjón arbeiðaranna (ATP) verður at fremja galdandi fyri fiski menn eisini.

Sama lön fyri kvinnur og menn fyri sama arbeiði.

Betri lönarlíkandi, m. a. við munandi hægru minstuløn og hægru prisviðbót bæði til langfarafiskiskap og heima

útróður verða tryggjað fiskimonnum og út røðramonnum, so teirra lönar lag altíð verður samsvarandi lönarlagnum annars í landinum eins og i mun til teirra serskilda og ofta vandamikla arbeiði.

Til tryggjan av heilsuni og arbeiðsmanna vælferð undir arbeiðinum verður at hava álitismannaskipan fyri allar starvandi við álitismonnum á øllum arbeiðsplassum.

Tað er samfelagsins skylda at ansa eftir øllum arbeiðsplassum og at arbeiðsligu krøv, sum hin arbeiðandi eitur rætt til at fáa uppfyllt, verða framd.

Flokkurin mótmælir gerðarætti. Lærlingakorini verða at bota á javnt við tey bestu í øðrum londum.

Arbeisloysisstudningur verður at fremja.

13. BÚSETING

Bæði sambygging og einstaklingur verður stuðlað við sak-konari vegleiðing og fíggarligari hjálp til byggingar.

Húsálansgrunnur verður styrktur og umskipaður at kunna geva nóg stór og ódyr lán og lagalig.

Strangar fyriskipanir verða settar í verk fyri at forða spekulásjón í jorð. Skipað verður fyrri, at dansku kreditfólgini kunnu víðka virkið sitt til Føroyar.

Barnaríkar familjur og fólk við lágum inntøkum eiga at verða stuðlað við leigutílskoti.

Búsetingargrunnur verður at seta á stovn at veita ungfolki búsetingarlán.

14. SOSIALLÓGÁVAN

Fólksins fyrsta sosiala uppgáva er at fáa ta føroyska sosiala for-sorgina fjerða ajour við ta bestu í Norð-anlondum.

Á øllum økjum, fyrst og fremst hvat ið viðvíkri fólka pensjónini, av-lámispensjónini, einkjupen-sjónini, barna-forsorgini, móðrahjálpin, sjúkráhlápin o. s. fr. eitur henda

javnføring at vera afturvirkandi, so einki glopp verður við skerðum gjaldi.

Korini hjá blindum, deyðum, andsveikum og sálarliga brekaðum verða at bota, so teimum verður lagað menniskjalig tilveran her á landi.

Bygd verða ellis-, hvíldar- og barnaheim, fæði- og veggustovur eins og skúlar og heim fyri sjúk og brekað fyrri at gera tey sum best arbeiðsfør aftur.

Tryggjað verður børnum og øðrum, ið koma frá uppfostingargheimum arbeiði. Barnakonum verður veitt sémur í hinum Norð-anlondum.

15. HEILSUMÁL

Hildið verður áfram við fullfíggi- og nútímansgerð av sjúkráhusunum.

Øll lækna hjálpar og medisín verður ókeypis.

Sjúkráhusviðurskiptini verða bota og fullfíggað.

16. SKATTAVIÐURSKIPTINI

Nýggi skattalóg við tyngdini á stórríttøkunum verður gjørd.

Kelduskattur verður at fremja við ser-konari fyriskipan.

Skattafrels til landskassan verða gomul, sjúk, einkjur, avlamin og øll við inntøkum undir minstamákið at liva av.

Inntøkuveikum verður veitt endurgjald fyri tolli og av avgjaldi á neyðsynjarvörum.

Líkingar- og skattaserfrøðingar verða at seta skattamyndugleikunum til hjálpar.

17. SAMFERÐSLUMÁL

Landið átekur sær alla strand-farasigling, sum verður samskipað til eina samvirkandi heild.

Tíðarhóskaðni ferðamannaskip verða at fáa til vega til alla okkara rutusigling.

Allastaðni verður dagligt samband bygdanna millum skipað annaðhvørt sjó-, land- ella loftvegis. Dagligt flogsamband við útheim-in verður at fremja.

18. HAVNIR, LENDINGAR OG VEGIR

Havna-, lendingar og vegagerðin verður at fullfígga sambært eina heildarættan fyri alt landið, og uppdyrkingarvegirnir verða at gera til frama fyri landbrúkið.

Saman við ríkisstýrinum verður fígganin av hesum málum at loysa.

19. RÆTTARVIÐURSKIPTI

Øllum íbúgvorum landsins verður tryggjað at nýta rætt in sær til verju.

Sakarførla verður tí ókeypis hjá ómúgvandi.

20. SKÚLI OG UPPALING

Øll skulu hava javnbjóðis rætt til lærdóms uttan mun til fíggarviðurskiptini og til, hvar ein í landinum býr.

Sambært hetta verður at seta á verk tíðarhóskaðni skúlskipanir.

Allur skúlskapur verður ókeypis. Skúla-lækna hjálpar, tannarækt og heilsuøkt verður við allar føroy-skar skúlar.

Yrkisskúlskapurin verður bota og ókeypis, og undirvisingin hjá lærlingum fer fram í arbeiðstíðini.

Lætt verður um kostnaðin hjá kommunum at byggja og halda skúlar.

Munandi studningur verður latin til skúlabarnaferðir.

21. MENTUNAR- OG MENNINGARMÁL

Ungdóms- og bygdarhús verða at byggja í øllum bygðum til øll sam-komuendamála.

Munandi stuðul verður latin til skúlar, bygda- og land-bókasavníð.

Botan av arbeiðslíkundunum hjá øllum listarfólki verður at fremja.

Mentunnargrunnur verður skipaður til útgávu av føroyskum bókum.

22. ÍTRÓTTUR

Allur sannur ítróttur verður varður og styðjaður.

Ungdómurin verður at fáa tey neyðugu ítróttaplass og holi.

Ítróttaráðgevari verður settur.

23. HANDIL

Landshandil ella landsandels einkar-inflytan og útflytan verður sett á stovn, so fiskimenn og skipaeigarar fáa vörurnar ódyrast og hægsta pris fyri egna framleiðslu.

24. PRISLAGIÐ

Munandi bót prisaning verður skipað við prisseftirliti kring alt landið.

Tíðarhóskaðni pristalskipan verður framd.

25. ÚTTANRÍKISMÁL

Tann í stjórnskipanini givni rættur til at seta mann í úttanríkisráðið og mann og menn í danska úttanríkisumboðini verður at nýta til fullnar.

